

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 176

CLEVELAND 3, O., WEDNESDAY MORNING, JULY 28, 1943

LETO XLVI. — VOL. XLVI.

Novi uspehi zaveznikov v Siciliji; nemški napadi strti

Gl. stan zaveznikov v Afriki, 27. jul. — Ameriške in kanadske čete so se vrgle naprej v severni Siciliji, potem, ko so strle divje nemške protinapade v centralni pokrajini. Amerikanci in Kanadčani so šli naprej preko bojnega polja, ki je bilo posuto s padlimi Nemci.

Istočasno se poroča, da je zavezniška zračna sila strla nov poskus sovražnika, da bi pripehala ojačenja na Sicilijo, ko je sklatila 21 orjaških nemških prevoznih letal izdelka Junkers-52. Boj z nemško zračno silo je bil nad morsko ozono pri Mesini. Ta nemška letala lahko nesejo do 100 moč vsako.

Mussolini je padel, ker se je strinjal s Hitlerjem, da brani samo severno Italijo

Madrid, 27. jul. — Osebe, ki so prišle sem iz Rima po odstopu Mussolinija, pripovedujejo, da je moral Mussolini odstopiti samo vsled tega, ker je zagovarjal Hitlerjev načrt, da se umakne italijanska in nemška armada čez reko Po v severni Italiji, ker da bi bilo nemogoče ubraniti južno in srednjo Italijo pred zaveznički, ko okupirajo enkrat vso Sicilijo.

Baje je sklical Mussolini v svojo sobo svoj fašistični koncil in tam svoj načrt predložil. Toda koncil je odglasoval proti načrtu z 19 proti 6 glasovom rekoč, da morajo braniti vso Italijo, ali pa nič.

Seja je bila burna in očitki so padali na obeh straneh. Ko je Mussolini videl, da nima več

Nemci so zdaj vzdolž vse fronte v Siciliji. Kot se poroča, poskušajo izkopati globok graben čez vso konico severovzhodne Sicilije, da bi preprečili zavezniškom dohod v Italijo.

To, da so zavezniški skfitali toliko nemških transportnih letal znači, da Nemci kar naprej dovažajo ojačenja na Sicilijo, ne glede na ogromne izgube v moštvu in bojni opremi.

Razen napredovanja ameriških in kanadskih čet so boji na Siciliji v zadnjih urah bolj med patruljami. Sodi se, da se obe stranki pripravljata na končni in odločilni spopad, ki mora priti vsak čas.

podpore, je šel v nedeljo zjutraj h kralju in podal svojo resignacijo. Ta je že prej imel dogovore z maršalom Badoglijem in je samo čakal izida na seji fašja.

V nedeljo zvečer je narod zvedel o spremembi vlade, nakar je maršal Badoglio obvestil nemško vrhovno poveljstvo, da bo branil vso Italijo, ali pa bo italijanska armada položila orožje. Nato so bili Nemci prisiljeni opustiti prvotni načrt in se podali zahtevi Badoglija.

Hitler in Mussolini sta se bila sestala v ponedeljek prej v Veroni, kjer sta se sporazumela, da bosta branila samo severno Italijo, česar pa, kot je videti, nista mogla izvesti.

Rusi so zavzeli važno višino pri Orlu

London, 28. jul. — Ruske čete so včeraj z naskokom vzele strateško važno višino pri Orlu ter podile Nemce nazaj od pozicije do pozicije. Rusi so se včeraj pomaknili od dveh do štirih milj bližje Orlu ter osvojili več kot 50 naselij.

Nemci obupno branijo železniško progo Bryansk-Orel, koder dovažajo vse potrebščine v ta sektor. Rusi so se približali progi ponekod na pet milj.

Tudi pri Belgorodu so Rusi izdatno izboljšali svoje pozicije. Orel imajo Rusi obkrožen od treh strani in položaj Nemcev tam je vsak dan težavnejši.

TEMU JE ŠLO PA RES VSE NAROBE

Idaho Falls, Idaho. — Ray Smith, farmar v tem kraju, si je prižgal cigareto. Zveplenko je vrgel pomotoma v posodo s gazolinom, s katerim je hotel očistiti vodno sesalno. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer so mu obvezali roke in glavo. Potem si je pa zopet zaželel cigarete. Prižgal jo je in obveze, namočene v alkoholu, so se vnele.

Slike iz Notranjske

Mr. Grdina bo kazal nocoj slike v SDD na Waterloo Rd., začetek točno ob osmih. Slike bodo iz Notranjske, kot Preserje, Borovnica, Vrhnika, Logatec, Planina, Rakek, Unec, žirovnica, Stari trg, Nadleskec itd. Videli boste delo na polju, v Planini odkritje Vilharjevega spomenika in mnogo drugega.

Kdo bi rad piano?

Dobro ohranjena piano se od da zastoj; najraje v kako šolo za pouk otrokom. Zglasite se na 1007 E. 63. St., tel. He-7309.

Nemci se baje vsipljejo v severno Italijo

New York. — Iz nekega evropskega mesta se poroča, da se pomičejo nemške čete preko prelaza Brenner in da se postavljajo v obrambne pozicije v treh severnih provincah: Benečiji, Lombardiji in Piemontu. Natančnejših poročil pa o tem ni.

Za pomoč domovini!

Newburški gospod Julij pa res pridno nabira doneske za župnijsko pomožno akcijo. V dveh dneh nam je poslal kar dva izdatna čeka in sicer smo prejeli najprej ček za \$19, darovali so sledeči: Louis Grden, 3554 E. 81. St. \$5, Mr. in Mrs. Gustinčič, 9406 Elizabeth Ave. \$2, Ignac Okoren, 9513 Easton \$2, Rev. Slapšak \$10.

Drugi ček je bil za \$37 in darovali so sledeči: društvo sv. Imena fare sv. Lovrenca \$25, Mike Verček, 3684 E. 78. St. \$5; Woodland in okolici sta nabrala Joe in John Hrovat: po \$2; Mrs. Mary Perko, 2487 E. 86. St. in Mrs. Rose Hrovat, 2560 E. 75. St. po \$1; Mrs. Mary Mišmaš, 2554 E. 75. St., John Hrovat, 8210 Glade, Mrs. Mary Petche, 2560 E. 73. St. Skupaj Rev. Julij Slapšak torej poslal v dveh dneh \$56.00.

V uradu Ameriške Domovine so pa zopet darovali: po \$5: Theresa Princ, 1017 E. 71. St., Frank Kosmerl, 857 E. 155. St.; Mrs. Mary Modrijan je darovala \$3, Andrew Bajt, 5604 Carry Ave. \$2 in Mary Zupančič, 856 E. 73. St. \$1.

Iskrena zahvala vsem skupaj in toplotno priporočamo še drugim rojakom, da bi kaj darovali za naše bedne v stari domovini.

Celo ameriški hoboti pomagajo v vojni

Indianapolis, Ind. — Sem je dospel Jef Davis, predsednik ameriške organizacije hobotov, ki je podal poročilo o svoji organizaciji in sicer: 60,000 članov je zdaj v ameriški armadi; 20,000 jih dela v vojni industriji in mnogo tisočev starejših članov dela na kmetijah.

Za konzerve več točk

Od nedelje naprej bo treba dati za nekatere vrste sadnih konzerv več točk in sicer 3 točke pri funtu. V to spadajo: jagode, zeleni fižol, lima fižol, koruza, grah in špinaca. Paradižnik v kantah po 14 unč bo nekako za eno točko višji.

K molitvi

Nocoj ob 7:30 naj pridejo članice društva Marije Vnebovzete št. 103 ABZ v Slovenski dom na Holmes Ave., odkoder bodo šle skupno v Svetkov pogrebni zavod, da se posloje od sestre Agnes Korošec.

Važna seja

Nocoj bo seja skupnih društev fare sv. Vida. Vsi zastopniki in zastopnice naj gotovo pridejo.

Italija bo baje vsak čas vprašala za premirje

NOVI GROBOVI

Agnes Korošec

Včeraj zjutraj je umrla v Glenville bolnišnici Agnes Korošec, roj. Mah, stara 53 let. Stanovala je na 22378 Ivan Ave. Doma je bila iz Zagorice, fara Čatež, odkoder je prišla v Ameriko pred 31 leti. Tukaj z a p u š č a žalujčega soproga Martina, hčeri Agnes Erjavec in Lillian ter sinove: Fred, Pvt. Martin, Pvt. Henry in William, brata Antona v Madison, O., in Josipa. V stari domovini pa zapušča brata Ignaca. Bila je članica društva Marije Vnebovzete št. 103 ABZ, sv. Kristine št. 219 KSKJ, podružnice št. 32 SZZ in Oltarnega društva fare sv. Kristine. Pogreb bo iz Svetkovskega pogrebnega zavoda, 478 E. 152. St. v cerkev sv. Kristine in na Kalvarijo. Naj počiva v miru, preostalim naše sožalje.

Frank Cirk

Sinoči je umrl v Charity bolnišnici Frank Cirk, star 59 let, stanujoč na 1531 E. 41. St. Pogreb ima v oskrbi Želetov pogrebni zavod. Čas pogreba poročamo prihodnjik.

Novorojenček umrl

Včeraj zjutraj je umrl v Glenville bolnišnici dva dni star sinček družine Charles in Julia Lasco. Matering deklisko ime je bilo Jerič, stanujoča na 1170 E. 76. St. Pogreb ima v oskrbi Želetov pogrebni zavod, 6502 St. Clair Ave., odkoder se bo vršil pogreb na Kalvarijo, kadar pride oče iz South Caroline, kjer služi pri vojaki. Naše sožalje prizadeti družini.

Prva obletnica

Jutri ob osmih bo darovana v cerkvi sv. Kristine maša za pokojnim Ernestom Jakomin v spomin 1. obletnice njegove smrti.

Več točk bo treba dati za sirovo maslo

Clevelandski gospodinjje bodo morale dati od sobote naprej dve dodatni točki v rdečih znamkah, kadar bodo kupovale sirovo maslo. Za funt sirovega masla bo treba dati od sobote naprej 10 točk v rdečih znamkah, dočim smo dozdaj dajali le po 8 točk.

Kuhinjske maščobe in olja so bila znižana za eno točko, dočim ostanejo za meso iste točke kot dozdaj.

Urad za kontrolo cen naznanja, da je dvignil vrednost točk za sirovo maslo vsled tega, ker je vprašanje zanj večje, kot je določena kvota za civilno prebivalstvo.

Kar se tiče določbe za meso, bo za civilno prebivalstvo v avgustu isto kot v juliju. Da so znižali vrednost točk za maslo, je pa vzrok ta, ker je na trgu dovolj svinjine. S 1. avgustom bodo vzeli z liste racioniranja prašičeve noge in hrbet.

Veliko število ujetnikov dospelo v Anglijo

London. — Največje število vojnih ujetnikov v zgodovini je dospelo v Anglijo iz Severne Afrike. Ravno koliko so jih pripeljali, vlada ne pove, zatrjuje pa, da so jih izkrcavali z ladij na suho neprestano tri dni.

Seja v petek

V petek 30. junija ob osmih zvečer bo seja kluba društev Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. Članstvo, zlasti pa zastopniki naj se gotovo udeleže.

Zadušnica

V petek ob 7:15 bo darovana v cerkvi Marije Vnebovzete maša za rajnim Frankom Gerbec, po domače Štorov iz Dan pri Ložu.

Naši vojaki

Iz South Caroline se je zglasil s pismom letalski poročnik Francis R. Jakšič, sin Mr. in Mrs. Frank M. Jakšič, 6111 St. Clair Ave. Frankie piše, da je pri njegovem škadronu tudi Clevelandčan Rudy Kastelic iz Collinwooda, s katerim vestno čitata angleško stran Ameriške Domovine vsako soboto. Prihodnji teden bosta šla obiskat konjeniškega poročnika Freda Leustiga iz Clevelanda, ki služi v Augusta, Georgia. Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naročata "gorke" pozdrave iz toplega jugra. Frankov naslov je: Lt. Francis R. Jakšič, 472 Squadron, GAAB, Greenville, South Carolina.

Tam nekje izza morja se nam je oglasil slovenski stotnik, Leo B. Virant. Pismo je datirano 9. julija. Prijatelj Virant čestita našemu uredniku Jakatu za god (kje, strela, je neki dobil pratiko) s pripombo, da pije na njegovo in svoje zdravje, kakopak. Položaj tam imajo ameriški fantje dobro pod kontrolo, trdi Leo, a se pritožuje, da dobijo njego-

ve krepke slovenske mišice vse premalo akcije. (Kolikor poznamo Leona, ni zadovoljen, če nima vsak dan za zajtrk vsaj dva srednje velika Japonca). Stotnik naroča najlepše pozdrave vsem prijateljem in znancem po Lorainu in Clevelandu.

V soboto bo prišel na dopust letalski kadet Raymond I. Gornik, sin Mr. in Mrs. John Gornik, 6217 St. Clair Ave. Njegov naslov je: A/C Raymond I. Gornik, U. S. N. R., N. F. P. S., 6-K-2, Stuy. Hall, Delaware, O.

Iz Texasa se nam je oglasil letalski kadet John Kuhar. Prosi nas, naj bi priobčili njegov novi naslov v Ameriški Domovini, da mu bodo prijatelji lahko pisali, ker vsakemu posebej ne more tega javljati. John je izdelal bazično treningo pri letalskem koru in se zdaj uči voditi letalo po inštrumentih in radiju. Naroča vsem najlepše pozdrave. Njegov naslov je: A/C John Kuhar, USNR, Class 6-A, Cadet Rgt. U. S. Naval Training Center, Corpus Christi, Texas.

Baje se vrše v Vatikanu mirovni razgovori med zaveznički. Nemški poslanik bi rad vedel stališče Italije.

CHURCHILL KLIČE ITALIJI, NAJ ZAPUSTI NEMČIJO TAKOJ

Bern, Švica, 27. julija. — Dočim novi premier Badoglio poskuša vse, da bi vzdržal red med civilnim prebivalstvom in odstranjanje vse zunanje znake fašja, pa prihajajo iz Rima poročila, da se tam splošno govori, da bo prvi korak, ki ga bo storila nova vlada ta, da bo naprosila zavezničke za premirje.

Iz Stockholma poroča Reutersova časniškarska agencija, da so se v Vatikanu sinoči pričeli preliminarne dogovori za premirje med Italijo in zaveznički in da se papež Pij na vse načine trudi, da bi prišlo do premirja. Uradno pa to poročilo ni potrjeno.

Iz Stockholma se tudi poroča, da je imel nemški ambasador Hans von Mackensen več sestankov s premierjem Badogliem, hoteč najbrže izvedeti, kakšno stališče bo zavzela nova vlada napram Nemčiji.

Maršal Badoglio uradno sicer še ni razpustil fašistične stranke, vendar je pa ukazal, da se po vsej deželi odstranijo javni znaki fašja in tudi fašistični pozdrav je odpravljen.

Vlada je okupirala glavni stan fašja, Mussolini in njegov kabinet so pod vladnim nadzorstvom. Nekatera poročila trdijo, da se nahaja Mussolini še v Italiji pod vojaško stražo, dočim trdijo druga poročila, da je že v Švici.

Najnovejša poročila trdijo, da je vlada ustavila izdajo Mussolinijevega časopisa Il Popolo d'Italia in da ne izhaja že od petka. Nekateri tudi trdijo, da so ljudje navalili na tiskarno in jo zažgali.

Izgredov je po Italiji čudovito malo, ker je Badoglio z naglo kretnjo to preprečil. Večji izgredi so bili samo v nedeljo večer v Milanu, pri katerih so bili ubiti trije fašisti.

Značilen je pa naslov uvodnika v milanskem Corriere della Sera, ki se glasi: "Mussolini je šel! Mi smo svobodni!"

London, 27. jul. — Premier Churchill je danes govoril v parlamentu, da bo Italija požgana in razdejana od enega konca do drugega, ako nova vlada maršala Badoglija takoj ne zapusti Nemčije in preneha z bojem proti Združenim narodom.

Churchill je zagotavljal, da so bila oddana zavezniškim poveljnikom povelja za brezobzirno vojno proti Italiji. Naslednik Mussolinija ni napravil še nobenega koraka proti miru, je rekel Churchill, zato bodo zaveznički nadaljevali z razdejanjem Italije počez in podolgem.

Zaveznički bodo pustili Italijane, da se še nekoliko "prekuhajo v njih lastni omaki" ter bodo podkurili ogenj še bolj z namenom, da bodo dobili od italijanske vlade vse pripomočke za boj proti Nemčiji, je izjavil premier. Ti pripomočki so predvsem letalske baze.

Za zavezničke nima dosti pomena in smer vojne to ne bo spremenilo, če se Italija odloči nadaljevati vojno pod nemškim jarmom, je izjavil Churchill. Posledica bi bila v tem slu-

čaju le ta, da bo Italija v prihodnjih par mesecih požgana in poparjena ter osvojena od enega konca do drugega.

Svaril je, da stoje zavezniške armade pred vrati Italije. In kaj bodo prinesle te armade Italiji, je vprašal Churchill. Prinesle bodo, ako želi tako italijanski narod, pomoč in svobodo in čez čas spoštovano mesto v novi in osvobodjeni Evropi. In po dogodkih, ki so se vršili v Palermu, ko je prišla tje ameriška armada, lahko sodim, da italijanski narod želi osteti nemški jarem, je izjavil premier.

Vihar je napravil veliko škodo v Texasu

Houston, Texas. — Tropični vihar je zadel texaško obalo danes (v torek) in napravil veliko škodo. Male hiše je kar podiral, trgal strehe ter trgal električne in telefonske žice. Dozdaj ni še nobenih poročil o kakih človeških žrtvah.

V Galvestonu cenijo škodo nad \$1,000,000. Voda stoji po ulicah dva čevlja visoko. Vihar je divjal v brzino 70 milj na uro v Galvestonu.

V Houstonu je divjal pa celo z brzino 95 milj na uro. V mnogih krajih Houstona so potrgane telefonske žice tako, da ni mogoče dobiti poročil o škodi.

IZ RAZNIH NASELBIN

Coraopolis, Pa. — Joe Orel iz Imperiala si je pred dnevi končal življenje s strelom. Težke skrbi zaradi razmer v starem kraju so ga menda pripravile do tega. Star je bil 64 let in rojen v Goricah pri Medvodah na Gorenjskem. V Ameriki je bil 30 let in tukaj zapuščal ženo, tri sinove in dve hčeri.

Aurora, Minn. — Pred dnevi je tukaj umrl Vincent Mikulič, star 63 let in doma od Ribnice na Dolenjskem. Zapuščal ženo, tri sinove (eden je na fronti v Afriki) in pet hčera, od katerih je samo ena doma, tri so v Chicagu in ena je v Garyju, Ind.

Fontana, Calif. — Dne 2. julija je tukaj umrl Viktor Volk, star okrog 60 let in rojen v Metliki, Bela Krajina, krojač po poklicu. V Ameriki je bil čez 40 let in prva leta je bival v So. Chicagu, potem dolga leta v New Yorku, lansko leto se je pa preselil v Californijo. Zapuščal ženo, v Chicagu pa brata.

Cockerill, Kans. — Pred dnevi je tukaj umrl Joe Piliš, star 70 let in rojen v Šmartnem pri Celju na Štajerskem. V Ameriki je bil 37 let in zapuščal dve hčeri. — V Edisonu, Kans., je pa umrl 67-letni Anton Potisek, doma iz Kostrelnice pri Litiji na Dolenjskem. V Ameriki je bil 40 let in tukaj zapuščal ženo in dve hčeri.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

JAMES DEBEVEC, Editor

Henderson 6623

Cleveland 3, Ohio.

6117 St. Clair Ave. Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti, četrt leta \$2.25
Za Cleveland in Euclid, po razpisalnih: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 176 Wed., July 28, 1943

Os se je zlomila

Gnojna kola, ki so vozila gnoj med Berlinom in Rimom, so se strla pod težo smradu; grmada zločinov, ki jih je osiše nakupičilo nad evropskimi narodi, je zagorela in se v lastnem smradu zadušila.

Berlinsko-rimske osi ni več! Fronta osišeča je zlomljena! Tovariši v zločinu, Hitler in Mussolini, sta se morala ločiti in Italija je na poti iz vojne.

To je bilanca nedeljske senzacionalne novice iz Rima, da je bil Benito Mussolini, diktator Italije od 28. oktobra 1922, oče fašja in črnosrajčnikov, veliki vezir in slamnati steber italijanskega imperija, odstavljen in vržen v pozabljeno.

Mož, ki je rekel: "Boljše je živeti en dan kot lev, kot 100 let kot ovca," se je v svojem geslu zadušil in njegovo levje rjovenje, ki je nekaj časa stresalo svet v njegovih temeljih, se je spremenilo v meketanje ovce.

Ako je zdaj Italija res na poti iz vojne, bodo kmalu pokazali dogodki. Moža, ki je zvodil Italijo v to vojno ni več in na njegovih naslednikih je ležeče, kako bodo našli pot iz zagate, v katero jih je spravil Mussolini, kateremu so zvesto sledili dolgi 21 let.

Ta velika sprememba v Italiji ni prišla zato, ker se je morda kralj Emanuel naveličal vloge lutke, katero je igral v rokah Mussolinija. Ta sprememba je prišla šele potem, ko so prišli zavezniški čez Sredozemsko morje in začeli trkati na vrata Italije, ko so začeli zavezniški bombniki vsipati velikonočne pirhe v podobi težkih bomb na italijanska mesta.

Solarček, ki je slabo napravil svojo domačo nalogo, se boji, da bo moral iti klečat. In klečat bo šel kot poreden fantiček, ki zasluži, da se ga potiplje za "ta sladke" in ga nauči manir.

Potomec kraljeve Savojske hiše, ki je s svojimi 47 milijoni naroda sledil Mussoliniju v Eritropijo, v Albanijo, v Grčijo, v Francijo, v Jugoslavijo, ne zasluži nobene obzirnosti. On ne more reči, da je bil prisiljen slediti Mussoliniju in njegovim fašistom. On se ne more izgovarjati, da ni imel moči zavrniti gobeždača Mussolinija, ko je zmerjal predsednika Roosevelta z gangsterjem. On se ne more zagovarjati, da ni imel moči odvrti Mussolinijeve roke, ki jo je dvignil nad Francijo in ji porinil nož v hrbet, ko je brez moči ležala na tleh. On se ne more izgovarjati, da ni skril zločinov, ki jih je Mussolini s svojimi fašisti zakrivil nad slovenskim narodom v Julijski Krajini, kateremu je požgal šole in narodne domove, uničil cvetoče zadruge in zgodovinske knjižnice, narod sam pa nalival z ricinovim oljem.

Ne, on se ne more izgovarjati, da ni mogel preprečiti teh vnebovpijočih zločinov. Ako je imel moč zdaj, da je pahnul svojega roparskega pandurja s poti in sam prevzel vladno, jo je imel tudi prej, če bi se je bil hotel poslužiti.

Toda slabi-kralj je užival, ko je njegov bandit Mussolini ropal in moril, misleč, da mu gradi imperij. Ni hotel poslušati svarilnih besed predsednika Roosevelta, naj Italija ne gre v vojno. Ni bil zadovoljen z obljubami zaveznikov, ki so mu jih ponujali, ako ne stopi v vojno. Obljubovali so mu premalo. Hotel je več in danes — nima nič.

Ko je predsednik Roosevelt poslal na Mussolinija apel, naj ne stopi v vojno, se Mussoliniju ni zdelo niti vredno, da bi mu odgovoril kot gentleman. Odgovoril je predsedniku z balkona svoje palače, kjer je zlival golide gnojnice na predsednika Zedinjenih držav, obsipajoč ga z najgršimi psovskami.

In ker Mussolini ni imel časa, da bi odgovoril predsedniku Rooseveltu, je prišel ta sam po odgovor v Rim s tem, da je poslal tje 500 ameriških zračnih trdnjav. Tedaj pa je Mussolini naglo poiskal pero in kos papirja in na vrat na nos odgovoril Rooseveltu s tem, da se je odpovedal časti in slavi in se umaknil tje, kamor je že davno spadal — v pozabljeno.

Italija je na poti iz vojne, tako bi sodili po nedeljskih dogodkih. Ampak kdaj bo položila orožje, je težko reči, ker se mora najprej izviti iz rok Hitlerja. Tako daleč je Italija ne zapeljal fašij, da niti zdaj, ko Mussolini ni več na vladi, niso sami svoji gospodarji. Hitler ima med njimi svoje divizije, s katerimi drži Italijo za vrat. Ako Italija zdaj položi orožje, jo bo udaril Hitler, ako ga ne položi, jo bodo sesuli zavezniški. Pač lep položaj, v katerega jo je spravil "duče" s privoljenjem kraljeve Savojske hiše.

No, sami so si skuhal polento, sami naj jo požlampajo. Zavezniški ne smejo dati preveč na maršala Pietra Badoglio, katerega je kralj Emanuel postavil na mesto, ki ga je prej zavzemal Mussolini. Najsi ga nekateri smatrajo kot sovražnika fašja, pa je bil dobrostoječ član fašistične stranke. Ako ni maral Mussolinija, so bili morda osebni častihlepni vzroki. Toda fakt je, da je Badoglio osvajal Eritropijo in druge kraje za Mussolinija.

Kralj Emanuel in maršal Badoglio sta prav toliko zločinca kot je bil Mussolini. Njiju roke so okrvavljene z nedolžno človeško krvjo in takim okrvavljenim rokam zavezniški ne morejo prožiti spravo.

Italija se mora vdati brezpogojno in potem naj zavezniški odločijo njeno bodočo usodo in njeno bodoče mesto med svetovnimi narodi.

BESEDA IZ NARODA

Napredek S. N. muzeja

V kratkem času bo pripravljenih še 15 razstavnih omar, vsega skupaj 25 lepih železnih in belo pobarvanih. V te omare se bo razložilo lahko mnogo stvari za ogled posetnikom S. N. Muzeja v S. N. domu na St. Clair Ave. Zato opozarjam vse tiste, ki imate kakšne stvari, da jih prinesite ali pošljite v Muzej za razstavo, kjer je pravo mesto za take zanimive reči. Kdor je videl muzej, prizna, da so te omare zelo primerne za ta namen, lepe in varne ter bodo ostale nepoškodovane, ker so vse železne in steklene.

Izza zadnjega poročila smo prejeli v S. N. Muzej zopet lepo število zanimivih in zgodovinskih predmetov, katerih pa podrobno sedaj ne morem vseh opisati, ker bi vzelo preveč prostora. Navedem naj le v glavnem darovatelje in predmete, ki so jih prispevali.

Frank Klune, Chisholm, Minn., slika "Kapitalizem"; Mrs. Mary Jurca, Detroit, Mich., svetilka, dve sliki in žilčka; Herman Grebenc, Cleveland, slika S. D. Doma v Detroitu, Mich.; Anthony Klančar, knjiga; Rev. Canon John J. Oman iz Newburgha, Cleveland, Primož Trubarjev, katekizem iz leta 1551, in tri druge stare slovenske knjige.

Trubarjev katekizem je ena prvih slovenskih knjig, ki so bile kdaj tiskane. Trubar je bil sploh prvi, ki je pričel pisati slovenske knjige, ki so izšle v Tübingenu v Nemčiji leta 1551. In Slovenci bomo čez nekaj let praznovali 400 letnico izdaje prve slovenske knjige. Ta knjiga Trubarjevega katekizma je fotografski posnetek prave in edine originalne knjige, ki se nahaja v knjižnici Nacionalne biblioteke na Dunaju. Knjigo je izdala Akademski založba v Ljubljani leta 1935. Rev. Oman izrekam v imenu S. N. Muzeja prisrčno zahvalo za ta dar te izredno zanimive slovenske knjige, kot tudi za ostale tri.

Mrs. Ana Eršte, razne slike; Mrs. Frances Gerbec, Canton, O., slika Bleda, narejena iz žilgalic in knjige; Peter Pasich, Calumet, Mich., slika prvega slovenskega podpornega društva v Ameriki, društva sv. Jožefa, Calumet, Mich., iz leta okrog 1902; John Homez, Aurora, Ill., konvenčna slika sv. Barbare v Forest City, Pa.; Leopold Kushlan, Cleveland, dva kovanca v spomin na konvencije KSKJ in JSKJ, tedaj podaril delegatom Matija Pogorelec, regalijska, koledar Glasa Naroda in stara članska knjižica dr. sv. Rešnjega telesa, njegove tete; Beroš studio, slika Ivana Zormana; Mrs. Katie Kogoy, razne knjige; Matija Pogorelec, Duluth, Minn., lepo število starih slovenskih knjig, časopise in druge zanimivosti; Edw. Branisel, Cleveland, 20 kosov raznega starega denarja, železna ruda in znaki; Anton in Mary Jordan, Millvale, Pa., nekaj kovanega starega denarja; Frank Alič, Pittsburgh, Pa., zbirka starega kovanega denarja; Mrs. Mary Willer iz New Yorka, N. Y., kapnik iz Postojnske jame; Sylvester Novak, Chisholm, Minn., šmarna petica, srebrn kovan star denar; Dr. Rudolph G. Zerdun, Chicago, Ill., programe pevskih priredb v Chicagu in od hrvatskega pevskega zbora Zora, ki obstoja nepretrgoma že nad 40 let v Chicagu; Ivan Zupan, urednik glasila KSKJ, dve sliki slovenskega slikarja Germa in kos železne rude iz Minnesote; Tony Martinčič ml., prvo originalno zastavo clevelandkega društva Žalostne matere

božje iz leta 1907; Charles Suša, Cleveland, dva lepa velika okvirja za slike in fotografijo nadporočnikov v Gracu iz leta 1909, med katerimi je tudi njegov brat Franc Suša, ki je naredil znani načrt za Kraški vodovod; Jos. Bogdanich, Eveleth, Minn., hrvaška pastirska piščalka, fina; Anton Zornik, Herminie, Pa., dve konvenčni sliki: ena od SSPZ, druga od SDPZ Connemaugh, katere je podaril sin pokojnega Zorkota iz West Newtona, Pa.; Michael Lah, Cleveland, tamburica in nekaj številk zanimive revije.

Vsem prispevateljem stvari v S. N. Muzej se iskreno zahvalim in želim, da bi se našlo še mnogo drugih, ki imajo istotako zanimivosti spravljene v raznih kovčegih in na podstrešjih, da bi jih našli in oddali v muzej, 6409 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Erazem Gorshe, taj.

Italijanski zločini

Podpredsednik jugoslovanske vlade, g. dr. Miha Krek je objavil v "Central European Observer" z dne 11. junija 1943, važen članek o zločinskem postopanju Italijanov napram slovenskemu narodu:

Najnovejša poročila iz Italije nam prinašajo vest o pripravah Italijanov, da odženejo na prisilno delo vse moško prebivalstvo slovenskega ali hrvaškega poretka iz pokrajin Gorica, Trst, Istra in Videm. Vsi oni fantje in možje, katerih niso že prej pobrali k vojakom ali pa zaprli v konfinacijo, so prizadeti — po najnovejših podatkih bo več od deset tisoč oseb postalo žrtev tega najnovejšega zatiranja jugoslovanskega življa v Italiji.

Splošno znano in dokazano je, da je bilo v letih 1941 in 1942 natrpanih 31.000 Slovencev ter mnogo Hrvatov in Srbov v koncentracijska taborišča v Italiji in na zasledenem ozemlju, ki je pod italijansko okupacijo. Najhušja so taborišča v okolici Bologne in na jadranskem otoku Rabu. O strašnih razmerah, ki vladajo v teh koncentracijskih taboriščih, bom navedel nekatera dejstva, o katerih sem dobil poročila.

Interniranci niso vojni ujetniki, ker niso vojaki. To so mirni slovenski meščani iz Ljubljanske pokrajine (bivše Jugoslavije) in iz italijanskih provinc Gorica, Trst in Istra ter Hrvati in Srbi, privedeni iz vseh koncev in krajev Jugoslavije, ki je pod italijansko okupacijo. Pokrajina Ljubljana šteje 230.000 prebivalcev. Iz tega malega ozemlja so prignali Italijani samo na otok Rab 16.000 civilnih oseb.

Fašistična Italija jih smatra za italijanske državljane — seveda le v pogledu policijskega postopanja. Sicer pa jim ne priznava niti najbolj preprostih človeških pravic. Nedolžni ljudje so, tako nedolžni da jim niti fašistična policija ne more očitati drugega zločina kot da so bili rojeni Jugoslavlani in da se njihovo čustvovanje sklada z njihovim rojstvom. Mnogo je med njimi izobražencev in dijakov — iz ljubljanskih srednjih šol so odgnali v konfinacijo vse dijaštvo iz višjih razredov v celoti. Toda tudi kmetje in delavci, ženske, mlade in stare, otroci in celo dojenčki, in starci obeh spolov se nahajajo med njimi. Fašisti pravijo, da so "nevarni in trde, da jih je treba odstraniti." Pa so jih zaprli v koncentracijska taborišča, da tam poginejo.

Toda pogledimo kakšne razmere vladajo v teh italijanskih koncentracijskih taboriščih! Vse te nesrečne žrtve so postale brezpravni ujetniki, ne da bi jih bili sodili v imenu zakona. Nikomur niso povedali, kakšen je bil njegov "zločin." Nikdo jih ni obtožil, nobene sodbene razprave ni bilo, nikdo jih ni zagovarjal. In vendar so obsojeni in brez sodbe postali zločinci. Pobrali so jih doma ali pa, ko so mirno delali na polju ali v delavnicah, ter jih odgnali, kakor živino iz hleva. Usoda sužnjev ni tako strašna kot njihova. Odzvali so jim ne le vse njihove človeške pravice — niti dobrodelnost jim ne sme pomagati. Mednarodni Rdeči križ je ponudil svojo pomoč. Toda italijanska vlada je ponudbo surovo zavrnila. Tudi nekatere druge mednarodne podporne organizacije so hoteli priskočiti na pomoč. Italijanska vlada pa je odgovorila, da so interniranci "italijanski državljani in da Italija ne bo trpela vmešavanja v svoje notranje zadeve." Tako do jetnikov ne dobe ničesar in ne morejo nikjer prositi za pomoč. Nobena tiskana vlada ni, da bi mogli v njegovem imenu klicati na pomoč.

Poročila nam razodevajo strahotne podrobnosti o razmerah, ki vladajo v teh taboriščih. Človeško zdravje ne more biti tako trdno, da bi to preneslo. Poročajo nam, da vozijo iz teh taborov vsako jutro najmanj po deset mrtvecev, največ otrok in mladih mater. Otroci se rode v teh taborih. Toda po vesteh, katere sem prejel, jih je 80 odstotkov mrtvorojenih. Prehrana je nezadostna. Interniranci živijo pod milim nebom in imajo le par starih, preluknjanih šotorov na razpolago. Tudi vode ni zadošči niti za najpotrebnejše. Kadar pride mraz, vihar ali dež, ni nobene zaščite. Brez pomoči in brez upanja morajo ostati za svojimi ograjami. A pomoč mednarodnih podpornih organizacij je bila srepo in surovo odklonjena. Svobodno in nemoteno nadaljujejo fašisti svoj posel barbarskega uničevanja našega naroda.

Leto dni je že tako. Na deset tisoč jugoslovanskih civilistov je postalo žrtev tega postopanja. Ni jim pomagati. Nobene poti ni, po kateri bi mogli pošiljati kakšno podporo tem mučnikom. Nobene ne poznam. Vse kar moremo storiti je, da pokažemo žalostno dejstvo, da Italijani v očiglednem svetu nadaljujejo zločine, za katere jih bodo morali kaznovati zedinjeni narodi prav kot druge vojne zločine.

Zdaj pa prihaja vest, da je začela italijanska vlada odvajati vse zdrave moške iz jugoslovanskih provinc Trst, Gorica in Istra, anektiranih 1919. Zopet brez obtožbe, zopet brez sodne razprave. Vsi ti nesrečni ljudje, ki so že od leta 1919 naprej italijanski državljani, so nenadoma izgubili tudi one pravice, ki v italijanskem zakoniku še ščitijo človeško dostojanstvo. Seveda, to Italijanov ni zadrževalo takrat, ko so klicali mlade moške iz teh provinc na nabor, ko so jih pošiljali na različne fronte v Afriki in jih pozivali, da gredo umirati za Italijo. Tačas so jim le izpraznili hišo in vrgli njihove rodbe v koncentracijska taborišča, da tam poginejo.

Kaj nam zaključimo iz vsega tega? Vse moralne vezi med Slovenci in Italijani so pretrgane. Italija je nalašč in nameno pohodila in uničila vse človeške zakone, ki bi bili mogli nekoč, v bodočnosti, ustvariti nove odnose med Italijani in Jugoslavlani. Italija ni svojim jugoslovanskim državljanom nikdar priznala enakopravnosti, zato pa zdaj tudi nimajo napram njej nobenih državljanjskih obveznosti. Toda tudi, če te moralne strani ne upoštevamo, nam bo nemogoče zapreti oči pred grmadami nedolžnih jugoslovanskih žrtev, kate-

re zdaj kopičijo roke fašistov, niti zapreti ušes, da ne bi slišali tožbe teh mučnikov.

Ne! Ne bomo molčali v trenutku, ko si fašizem prizadeva, da uniči naš narod — naj bo vojna zgubljena ali dobljena, nobena mirovna konferenca ne bi mogla oživeti naroda, ki je umrl. (J.I.C.)

Jankovič odgovarja

Cleveland, O. — Tukaj želim podati odgovor na tri uredniške članke Ameriške Domovine. Res, še od daleč si nisem mislil, da bom kdaj deležen, kot skromen in delavski človek Anton Jankovič (p. d. večni popotnik), da bi mi bili posvečeni kar trije uredniški članki in sicer 15., 17. in 18. maja t. l. Vzrok tem trem člankom je bil en moj skromen dopis v Prosveti "O svetovnem zgagarskem klerikalizmu," pa ne proti splošnem katolicizmu, kajti med tem in onim je velikanska razlika.

Kot omenjeno so bili priobčeni trije članki v Ameriški Domovini, zato pa želim, da je kajpak tudi moj odgovor priobčen v istem časopisu, da bodo isti čitatelji čitali eno in drugo, kar je najbolj pošteno in pravilno. Moj odgovor bo radi pomankanja časa in pa prostora v listu bolj kratek, ako ravno bi moral biti odgovor na vsako meni posvečeno točko, pa naj bo kar po domače in bolj na kratko. Ker je bilo omenjeno, da nekemu, to bi se reklo malo poznaneemu Jankoviču, naj mi bo sedaj dovoljeno, da se predstavim, kdo sem. Ta Jankovič (p. d. večni popotnik) je primorski Slovenec iz Lokve pri Trstu doma, je prišel v našo novo domovino Ameriko leta 1907 in sicer v Cleveland (metropolo).

Ves ta čas živim v Clevelandu. Med tem časom pa sem več let potoval po deželi kot zastopnik naših naprednih časopisov skozi 37 ameriških držav. Potoval sem od mesta do mesta, od slovenske naselbine do naselbine in skoraj od hiše do hiše med Slovence in deloma tudi med Hrvate. To potovanje mi je dalo dosti znanja in izkušnje, ker druge prilike nisem imel, da bi se bil kaj bolj izobrazil. Tista šola, v katero sem hodil v starem kraju, je bila nizka in preprosta ljudska šola. Za časa vsega mojega bivanja v Ameriki — v Clevelandu — sem podpiral naše domove, napredne, podporne in druge organizacije, društva, slovenske trgovce in banke, ter sploh vse kar je dihalo po slovenskem in napredku. Pri naših (mojih) društvih nisem bil še nikdar suspendiran ali celo črtan, skoro vedno pa v odboru in vselej pomagal, kjer je bilo treba, posebno pri agitaciji in pisanju v javnosti za to ali ono stvar, priredbe itd. Tako je tudi vsa moja družina včlanjena pri naših podpornih in drugih organizacijah, kjer tudi točno in pošteno plačujemo in tudi delamo.

In ker me je uredništvo tega lista, v tistih meni posvečenih uredniških člankih, predstavilo za socialista in komunista in to nad petdesetkrat in ker več naših ljudi, posebno oni katoliške vrste, misli ali ima komuniste za zelo grde in slabe ljudi, hudodelce, morda tudi zločince, ker ne hodijo v cerkev. K temu naj pripomnim samo toliko, da v vseh svojih 58 letih nisem imel nobenega opravka s sodnijo in da ne poznam pravega zapora (špeh kamre) odznotraj. No, kaj pravite na to? Toliko o tem kot uvod in predgovor. Naj sedaj preidem na direkten odgovor.

Na Vaše uredniške članke Mr. Debevec odgovarjam sledeče. Vi ste se me predznili in to kar enostavno na tisti moj kratek in priprost dopis v Prosveti imenovati za komunista. Kakšen namen ste pri tem ime-

li, ne vem, dobrega pa vem, ne. Vi dobro veste, Mr. Debevec, da jaz nisem bil in nisem sedaj nisem komunist in da sem bil s tistimi sopotniki, kričal v vednem konfliktu in da bil komunist, bi tudi s pomočjo priznal, da sem kot z veseljem že skoraj 30 let član socialistične stranke oziroma član jugoslovanske socialistične zveze prej član kluba št. 27 in sedaj pa, ki živim v Collinwoodu, sem član kluba št. 49. Vedno tudi član odbora. Še vedno rečem, da je program socialistične stranke (ako ravno oslabljena) še najboljši in delavstvo najbolj pošten in risten.

Marsikatero točko tega programa si je prisvojil sam predsednik Roosevelt v svojem novem dealu. Kar se pa komunizma, tudi menda ni kom grd in zločinski kot mi je predstavil urednik tega lista Mr. Debevec, kaj še. Gotovo, se ne jaz in ne moji pristojni strinjamo z vsem, kar so komunisti in njih vlada v Rusiji izvršili. Ne, ne, posebno sto neumno svetovno propagando — ako ne osvojimo, pa učimo. To je bilo njih geslo, bojevali so se več proti socializmu in delavskim unijam pa dobne, nič ali pa prav malo proti izkoriščevalnem kapitalizmu, ki izkorišča vse nemški ali si katoličan, pravoslavni protestant ali ako nič ne verjameš. No, po mojem mnenju, bili taki zmešanci več v škodo komunizmu in vsemu delavstvu kot pa v korist.

Jaz in pa moji tovariši priznavamo tudi komunisti vladati v Rusiji gotovo do stvari, ki jih je izvršila tam na industrijskem kakor tudi na kulturnem polju. Na obeh poljih je velikanska sprememba v korist ruskega naroda. Zdor ni slep, zagrižen ali zamerjen (Dale na 3 strani)

Fant, ki je služil pri 97. špolku v Trstu, imena ne vem iz strateških razlogov je kupil od branjevke tam sv. Antonu škrcnelj lepih bol. Odkar je bil od njih jih že ni jedel, zato si lahko slimo, da se jih je z vso vnem lotil kar tam po tržaških cah.

Pa se primeri, da ravno iz re posebno veliko jabolko in sadi vanj svoje zdrave zobe. Še okrog vogala naenkrat od že strogosti gospod stotnik od drug ob drugega.

Vojak se je tako prestrašil tega nenadnega snidenja, da mu bila skoro padla jabolka iz rok. V hipu mu je šlo na tisoč misli skozi možgane. Naj napravi? V eni roki je žal-velik škrcnelj jabolko v drugi pa jabolko, katerega je pravkar našel, s katero naj torej salutira, da ne bo v bene škoda, pa da bo šlo vse forsifiti?

V hipu mu treščil zdrava glava v glavo. Tik pred stotnikom vrgel jabolko, katerega je pravkar odgriznil, visoko zraku, strumno salutiral gospodu stotniku, nato pa z roko v pet vnet jabolko, ko je le proti tlom. Rešil je jabolko, obenem izvršil predpisano delo.

Stotnik je vse to dobro videl in pa ni mogel najti na vsem četju prav nobenega tadel. celo tako se mu je dopadla vajokava iznajdljivost, da je v kratkem prefederal za vojaka. Vedel je namreč, da je bistre glave ne rastejo v vsaki tepki, niti na tisti slavi kavšci.

verjame a! pa

Zlata krona

Pravljica. Napisal Ivan Česnik

Erje je rastlo na desno in levo obloženo z žlahtnim sadom. Košato in visoko. V vrhove lestele veje, kot bi si dovedovale bajke in pripovedke svojega dolgega življenja. Dalje je plaval Boštjanu po tja mimo svetega Lovrenča Koreno, daleč na sočine vrhove in gore.

Tako neizmerno lahko mu je bilo v duši visoko gori na planini. Čutil se je svobodnega, brez skrbi vzvišenega nad klanjimi malenkostmi domačega življenja.

Zvonilo je poldan, od vseh hbov in dolin so brneli zvono. Nekateri so doneli mogočno, drugi skoro boječe, nekateri posno, drugi ponižno in vabljivo. Med te kopneče in čiste glasove so se mešali kot velik glasovpjev Stvarniku ptičji navo.

Boštjan je snel klobuk, na čil roke na palico in molil molitveno češčenje.

Zirina je polegla v senco pod grmovje in Sultan je zvesto čul nad njo. Iz gozdov je hitelo po zelenju, smrečju in krovini, po planih so dvigale povesele cvetke svoje drobne kape.

Človeka se loti v takem svečnem prijetno razpoloženje. Najbolj bi se vlele, del roke pod roko, ki plovejo bogve odkod bogve kam.

Tudi Boštjana je obšlo tako čepenje, a spomnil se je kraljice, naročila. Zato je zbežal, zabijal Sultanu, naj skrbi za cvetice. Veselo je zavričal in se napotil proti Grmadi.

Če bi se ležala pred njegovi očmi s svojimi zarezami in kraljico, s svojim zelenjem in nizki drevjem. Hrepenenje čile, mlade noge so pastirja no nosile proti cilju. Vriskal pel in žvižgal, gledal po dolini in trgal vsakovrstne cvetke, snežnebele planinke, rdeče rože ciklamne, črne murmelje. Ves klobuk si je ovenčal s cvetjem.

"Dovolj jih je. Lenčika jih vesela in gotovo se mi zahvaljuje!"

Truden je bil in zahotelo se je malo odpočitka. Samo trenutek se vleže v senco, potem pa se takoj vrne k svoji čredi, si misli.

Legel je na jasi pod star gabi, si del sukno pod glavo, zagledal klobuk zraven sebe in vse je duhtelo okrog njega, bil je majal drevje, cvetke in njegovimi dihi. Solnce je padlo na gabrovih listih, tu in tam je pokukal nagajiv žarek na lico Boštjanovem. Kos je bil svojo pesem tam doli v dolini — pomlad je bila, — za- je pel o ljubezni; dobriklar je družici in letal okrog gne- kleta kraljičine se mi pa smili. Zaman čaka rešitelja. Vile so ji sovražne; zaklele so jo, ker se je bahala, da je lepša od njih, ter da ima prijetnejši glas. Tako mi je pravila ranjaka babica."

Pogledal je iznova venec in šopek, razveselil se je in zavričkal. "Prijetno je na svetu! Lenčika, krasnih rož ti prinesem; zadovoljna boš z menoj!"

Vzel je palico, pobral klobuk in odšel k čredi.

Mesec je sijal nad gorami in doli, mlado perje in zelenje je sešestelo v pomladni noči, čez polja je valovil veter in se igral z vlakenci brstečega žita. (Dalje prihodnjič.)

Kanadsko mesto Montreal bo letošnjo jesen obhajalo 300 letnico svojega obstoja.

JANKOVIČ ODGOVARJA

(Nadaljevanje z 2 strani)

krknjen, bo to sam videl in priznal, pa neglede na versko stališče režima.

Kaj pa sedanja ruska (rdeča) armada in prejšnja caristična. Ali ni tudi tukaj velikan- ska razlika? Velikanska! Kdo se je in katera armada do sedaj ustavila in tako uspešno in trdovratno kot se je in se še ustavlja ruska rdeča armada tako hrabri in pa z modernim orožjem opremljeni nemški ali osiščeni armadi. Kljub temu, da naša Amerika še precej v orožju in pa živilih pomaga Rusom, vendar pa kri sami prelivajo in se tudi drugače grozno žrtvujejo. Vprašanje še vedno nastaja, kaj bi bilo, če bi ne bilo te hrabre ruske armade? (Pa čeprav je rdeča, saj rdeča barva je najlepša barva, kar lahko razvidite po rdečem dekletu ali na lepo rdeči roži — cvetki, ali pa na lepo rdečem oblačilu, ki nosijo tudi veliki katoliški dostojanstveniki škofje, kardinali in papeži. Ali ni to res lepo?)

Torej, kaj bi počeli zavezni- ki, ako bi ne bilo te hrabre rde- če ruske armade? Toliko v pri- znanje nekaterih dobrih del, ki jih je izvršila ruska komunistična vlada. Koliko pa da je, po Vašem, pomorila nedolžnih lju- di, o tem pa ne bom razpravljaj- sedaj. Rečem in vas vprašam vse skupaj, koliko jih je pa po- morila caristična verska vlada s svojimi grofi, knezi, velepo- sestniki in paraziti. In to na sto in stoletja. Kaj pravite na to?

Vi omenjate tudi partizane, pa jih strašno blatite, da so strašni zločinci, ki so enostavno in hladnokrvno pomorili mnogo mnogo duhovnikov, me- nihov in na tisoče in tisoče dru- kih naših ljudi in to popolnoma po nedolžnem. Mr. Debevec je mnenja, da so vse tiste pomori- li po nedolžnem ti grdi surove-

ž partizani in da, ker so vode- ni po brutalnejših komunistih iz Rusije. Bilo bi tisočkrat bolj- še, da bi jih ne bilo, da bi vsaj ne hujaksali in izzivali sovra- žnika. Ja, res ste jih obdolžili vsega slabega. Torej vsi tisti so bili umorjeni hladnokrvno in po nedolžnem. Kje ste to Vašo popolno resnico izvedeli, kje?

Vsi prav po nedolžnem so bi- li mučeni, poklani ali pomorje- ni. Med njimi ni bilo izdajal- cev. Kaj še. Tudi med duhov- niki jih ni tam in ne drugje kot v Nemčiji, Italiji in v Špa- niji. In tako ne v Sloveniji, kaj še.

Mr. Debevec vprašanje. Ali Mihajlovičev četniki niso ubili kakega duhovna, nune ali me- niha in morda po nedolžnem. Ali so oni pomorili kaj drugih navadnih ljudi po nedolžnem? Ali niso četniki izzivali sovra- žnika — okupatorja, da se je potem maščeval nad tistimi slo- venskimi ali srbskimi domači- mi prebivalci, da so jih okupa- torji pobijali, jim domove po- žigali in največkrat celo vas porušili? In še eno vprašanje. Kdo je pa izzival sovražnika na Češkem, na Poljskem in v več drugih deželah, ki so pod osiščem in kjer ni bilo tako zvanih partizanov? In vseeno so vse križem duhovne in dru- ge ljudi morili in pobijali, ru- šili domove, tako tudi cele va- si.

Žalostno je od Vas in od vsa- kega, ki eno skupino ljudi, ki se pošteno bojuje (akoravno niso svetniki, ker vojna je vojna) in se maščujejo nad krutim so- vražnikom, ki jim je uničil vse tudi najdražje družine, dom, vse, vse in jih obžalujete. In to samo zato, ker da so baje vode- ni ti partizani (ako so) od ko- munistov iz Rusije. (Žalostna in nepoštena je taka obsodba.) O tem bi se dalo še veliko na- pisati.

Vi, Mr. Debevec, ste tudi za- pisali v drugem svojem član- ku, da je predsednik Roosevelt

mož svobodnega mišljenja, pa da vendar povsod, ob vsaki pri- liki prizna svoje versko prepri- čanje. Kaj pa, da je predse- dnik mož na svojem mestu, ako- ravno ni katoličan še nikdar bil; je anglo-protestant. Tako, katoličan ni bil do danes še no- ben predsednik, ker so bili vsi drugih ver (papeži pa sami Ita- lijani). In mi našega predse- dnika vseeno spoštujemo. In kot može njemu skoraj podobne doma naših pozicijah spo- štujem tudi sledeče naše zaslu- žne rojake, Louis Adamiča, clevelandskega župana Frank J. Lauscheta in Etbin Kristana, pa naj bodo vere kakršne ho- čejo, ali pa nobene, samo da so pošteni, delavni in koristni čla- ni slovenskega naroda in člove- ške družbe!

Poglejte, akoravno pravite Mr. Debevec, da je Stalin v Ru- siji brezbožnej in vsega slabega zmožen, pa je mož spreten in zelo nadarjen državnik, da jih je malo takih. Njega priznava- jo in obenem občudujejo mno- gi visoki možje, kot sam naš predsednik Roosevelt, njegova soproga, premier Anglije in njen zunanji minister Eden, Mr. Davis, Mr. Willkie in še mnogi drugi svetovno imenitni ljudje. Se sam Hitler, Mussolini in nji- ju banda, ga priznava za ime- nitnega in za Rusijo slavnega gospodarja. Ako pride po voj- ni Jugoslavija pod njegovo Ru- sijo, ste lahko ponosni.

Torej iz tega izhaja, da je človek lahko sposoben in lahko pošten, najsi bo te ali one ali tretje vere, ali pa nobene. Sa- mo ga ni treba gledati iz stra- ni pred sodov ali iz sovrašstva. V mojem dopisu sem omenil tu- di o Coughlinu in krščanskih frontarjih, kakšno grdo in uma- zano ter naravnost izdajalsko politiko so uganjali. Kako ne- sramno je Father Coughlin šuntal po radiu ameriško ljud- stvo. Kako grdo je zmerjal in obrekoval našega prvega moža te dežele, našega predsednika

Franklin D. Roosevelta, katere- ga mi socialisti brezverci in pre- težna večina poštenih Ameri- kancev spoštujemo, a krščan- ski katoliški duhovnik, ki ni vreden, da bi našemu predse- dniku čevlje obrisal, pa ga je tako grdo zmerjal in obreko- val. On skupno s krščanskimi frontarji je šuntal in ruval proti njemu in kaj pa, tudi pro- ti naši deželi.

In Mr. Debevec, ali je Sveti očka, papež v Rimu protestiral, ali so protestirali drugi škofje in kardinali protestirali? In ka- ko so (ako so) protestirali. Ali ni imel njegov škof detroitski pravico ne samo da bi protesti- ral proti njegovi umazani pro- pagandi, ampak je bil upravi- čen, da bi ga bil tudi izključil kot člana duhovske družbe, kot delavca v vinogradu Gospodo- vem. (Žalostna mu majka!)

Ne, niso hoteli višji cerkveni dostojanstveniki tega storiti. Zaradi lepšega je nekeje nedko ali par kardinalov protestiralo (radi lepšega). Drugače pa je šlo vse nemoteno in po njih na- črtu naprej, dokler ga ni in pa to še prav milostno ustavila sa- ma ameriška vlada in to radi protestov od strani ljudi. Za- kaj ga niso zaprli njega in nje- gove frontarje in tako tudi ti- stega umazanega blufarja Charlija Lindbergha, ki je po- niževal rusko vojno priprav- nost posebno zračno, a Hitler- jevo pa na vse pretege hvalil in se šopiril s Hitlerjevim odliko- vanjem.

No in sedaj, ko se direktno in resnično vidi in spozna, kdo in katera armada, orožje in tudi zrakoplovi so kos tudi proti nemškemu. Pa tudi drugih za- veznikov orožje ni kar za tja vreč, kot je približno on trdil na velikih shodih in šuntal, da naj Amerika ostane nevtralna. Veste kaj je to pomenilo? Rav- no prav za Hitlerja, da bi strl in zadušil najprej Rusijo, po- tem Anglijo in nazadnje pa še našo Ameriko. To bi pomenilo cel svet. Ali ne. Mr. Debevec in drugi? In zakaj se ni tem indirektnim izdajalcem skrivilo niti en las. Naj bi v Nemčiji, Italiji, Španiji ali pa na Ja- ponskem ta ali oni uganjal sa- mo eno stotinko tako umazane politike, kje bi bil že zdavnaj? In našega Louis Adamiča, kdo ga je tožil in zakaj?

Naj za enkrat zadostuje, kaj- ti sedaj je vojna in imamo mno- go bolj koristnih del kot pa se v listih prepirati.

S pozdravom,
Anton Jankovich,
p. d. večni popotnik.

Moški dobe delo v skladišču
važno delo.
Plača od ure in overtime nad 40 ur.
Predznanje ni potrebno.
Delo podnevi.
Delo samo znotraj.
Truscon Steel Co.
81st St. & Aetna Rd. (178)

Monarch Aluminum Mfg. Co.
ki je zaposlena z važno produk- cijo za vojno, sedaj lahko sprej- me na delo večje število

nedržavljanov kot livarje
in livarske učence
(Izučite se dobre obrti ob plači)

Plača na uro, delo od kosa in overtime. Stalno delo.

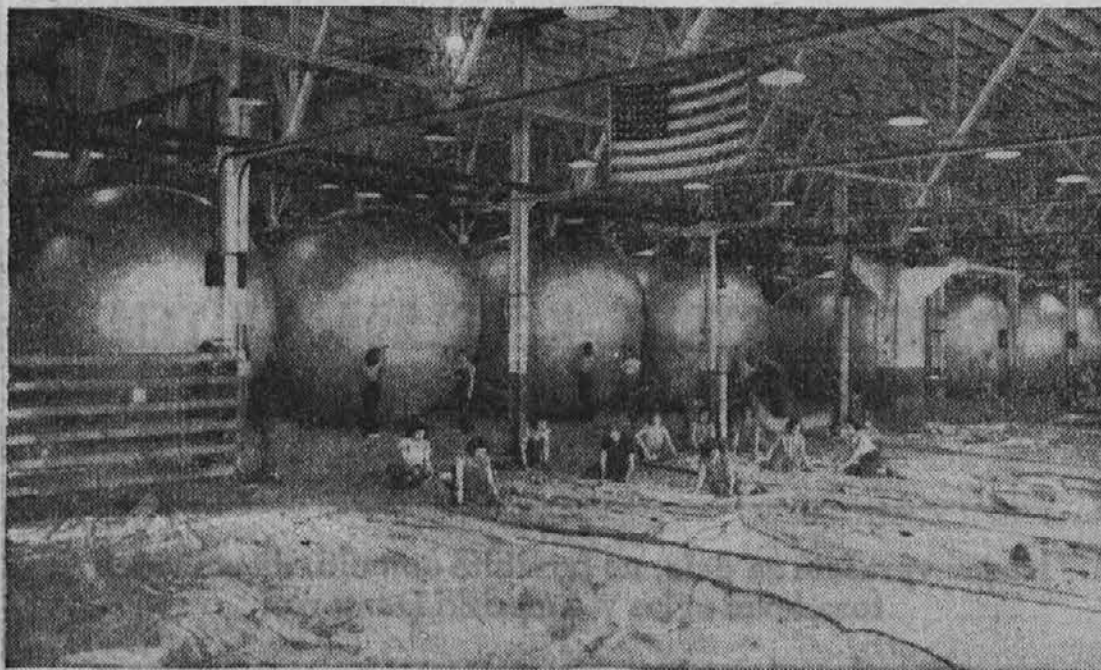
Prilika za izredno dober za- služek za delavce, ki niso zdaj zaposleni v vojni industriji.

Monarch Aluminum Mfg. Co.
93rd & Detroit (179)

V Goodrich tovarni v Akromu, Ohio izdelujejo nove vrste zrakoplove (balone) za vojno uporabo. Ti zrakoplovi so dolgi 33 čevljev in merijo 13 čevljev v premiru. Za vsak tak balon se uporabi 3,000 kubičnih čevljev plina. Nekaj teh vidimo na sliki in ti so pri- pravljene že za službo.

Vojaštvo na transportnih ladjah si krajša čas s kockanjem. Slika je bila posneta na neki bojni ladji na morju. Moštvo je pripravljeno za vsak slučaj in zato tudi ni odložilo rešilnih pasov, katerih navadno ne odlože, dokler so na visokem morju oziroma, dokler ne stopijo na kopno.

V Goodrich tovarni v Akromu, Ohio izdelujejo nove vrste zrakoplove (balone) za vojno uporabo. Ti zrakoplovi so dolgi 33 čevljev in merijo 13 čevljev v premiru. Za vsak tak balon se uporabi 3,000 kubičnih čevljev plina. Nekaj teh vidimo na sliki in ti so pri- pravljene že za službo.

DELO DOBIJO

Ako ste preko 50

moški in ženske

lahko delate za

HOTEL STATLER

v pekariji, pralnici, kuhinji, restavraciji, pri čiščenju in vzdrževanju.
Sprejme se tudi nedržavljanje. Prijetna, čista okolica in sobe za po- čitek. Plača, zavarovalna zastoj, počitnice s plačo.

Zglasite se v sobi 335 na 12. cesti in Euclid. Hotel Statler, 9 do 5 podnevi, 9 do 1 ponoči. (176)

Operatorji strojev

in tudi

učenci

za

Drill Press

Screw Machines

Potter Johnston

Low Swinglathe

Arc Welders

Punch Press operators

Delavci

Velika plača od ure

The Cleveland

Tractor Co.

19300 Euclid Ave.

(179)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Proda se hiša za 2 družini, 4 sobe spodaj, 4 zgorej, 2 furne- za, 2 garaži, porči spredaj in za- dej. Hiša se nahaja v Collin- woodu na 1227 E. 175. St. Kdor misli kupiti, naj se zgledi pri lastniku A. Lauricha, 1133 E. 167. St. (176)

Stanovanje v najem

Odda se v najem stanovanje 3 sobe na 1079 E. 64. St., spre- daj. (176)

Naprodaj

Proda se 5 sob bungalow, ko- palnica, podstrešje, lep lot, na E. 72. St. Se lahko takoj vseli- te. Nekaj malega gotovine, ce- na jako zmerna. Je zelo lepa hi- ša. Zglasite se na 6704 St. Clair Ave. EN-2628 ali pri Joe Pikšu, 1176 E. 71. St. (177)

Plačamo v gotovini

Plačamo najvišjo ceno za rab- ljene avte. Vse v gotovini, nič čekov. Pokličite EN 9712 od pol- dne naprej. (Fri, Mon, Wed. x)

V najem stanovanje

V najem se oddajo 4 sobe od- rashi družini, na 1003 E. 63. St. Vprašajte na 1007 E. 63. St. (177)

Pivo v zabojih

Standard in druge vrste. Od- prto do 3:30. Zglasite se za do- bro pivo pri

Emery's

961 Addison Rd.

(181)

Hiše za delavce

6 sob za 1 družino, blizu Grove- wood, \$5,200.
8 sob za 1 družino, E. 99. St., blizu St. Clair, \$5,500.
6 sob za 1 družino, blizu Bratenahl, \$6,300.
6 sob za 1 družino, blizu 152. St., \$4,800.
Za 2 družini, 4 in 4, \$5,600.
Nova zidana, za 2 družini, 5 in 5 sob, \$12,000.
Za 4 družine, 4 sobe in kopalnica vsaka 4 furneze, velik lot in garaža, \$7,500.

Strainic Realty Co.

15607 Waterloo Rd.

IV 6561; KE 4120

Sprejme se zemljiškega agenta. (July 28, 30)

Ohijsko vino

na galone. Fina kapljica. Od- prto do 3:30. Zglasite se pri

Emery's

961 Addison Rd.

(181)

Kupujemo obrambne obveznice in znamke!

JUNAKINJA IZ ŠTAJRA

PREVEL DR. JOS. JERŠE

Gorečo svečo je dal umirajočemu v desno roko in je rekel Rudolfu, ki je sedel na tleh in ihtel gladil zeleno odejo, pod katero je v bolečinah ležalo telo njegovega gospoda: "Drži mu roko s svečo, preslab je, ne more sam. Ti si ena priča, da ga sprejemem v katoliško Cerkev." Nato se je obrnil k drugemu strelcu: "Ti si druga priča." Potem je rekel umirajočemu: "Henrik, molil ti bom naprej, kakor mora biti, katoliško veroizpoved, vseh dvanajst členov, in te bom pri vsakem vprašal: Veruješ? In ti vsaki-krat odgovori: Verujem! Me li razumeš?"

Umirajoči je prikimal z glavo. Vsi katoliški strelci so poklekili.

Albert je rekel: "Veruješ dvanajst členov apostolske vere?"

S slabotni mglasom je odgovoril Henrik: Verujem. Strelci so se jokali. Albert je nadalje vprašal:

"Veruješ v Boga Očeta vse-mogočnega, Stvarnika nebes in zemlje?" In umirajoči je zopet rekel: Verujem.

"... Veruješ v Jezusa Kristusa, sina njegovega edinega, Gospoda našega?"

"... Veruješ, da je bil spočet od svetega Duha, rojen iz Marije Device?"

"Veruješ, da je trpel pod Poncijem Pilatom, križan bil, umrl in bil v grob položen?"

"Veruješ, da je šel pred pekel, da je tretji dan od mrtvih vstal?"

Na vsa ta in druga vprašanja je smrtno ranjeni mladenič s krvavimi ustnicami odgovoril: Verujem.

Ko je bila dokončana katoliška veroizpoved, je rekel Albert, menih:

"Obrednik veli, da se mora krivoverec, ki se vrača v naročje katoliške Cerkve, slovesno odpovedati svoji dosedanjim zmoti, zato te bom, Henrik Hendel, sedaj vprašal, če se odpoveš hudiču in krivi veri, ti pa mi na vsako vprašanje odgo-

ri: se odpovem. Na zadnje vprašanje pa odgovori, hočem! Me razumeš?"

Umirajoči Henrik je bolestno zadrtel pod odejo. "Duhovnik," je zasopel, "vsi, ki so me ljubili . . . , so izpovedali ta nauk. — Se li moram odpovedati tudi njim?"

"Ne odpoveš se ljudem," je rekel Albert, "ampak zavrnjeni krivi veri. Pomni, kaj pravi Kristus: Kdor očeta ali mater bolj ljubi kakor mene, mene ni vreden."

Vnovič je Henrik nagnil glavo, v znamenje, da se vda v to, kar je zahteval menih.

Menih je rekel s poudarkom: "Človek, se odpoveš hudiču in njegovim angelom?"

Satanu! Umirajoče srce kalvinskega fanta je divje zatol-klo. Glej! Pojoč je šla skozi sobo žena iz domovine njegove matere, ki ga je najprej učila moliti, ki je bila dobra. Vedel je, da je le slepilo, sedaj je izginila. Krčevito je sklenil roke in kri mu je udarila na ustne, ko je rekel:

"Se odpovem!"

Rudolfova sršava brada se je dotaknila njegovega čela. Rudolf mu je hripavo prigovarjal tolažilne besede, ker je videl, kako grozno, kako kruto trpi njegov gospod.

Toda sedaj se je v hiši nekaj zgodilo. Vrata so se odpirala. Ves hrušč je zastal v hiši, zunaj pri vhodu je bilo čuti težke korake in votlo je vpraševal moški glas, ki so ga dušile solze: "Vem, ne skrivajte mi; moj otrok umira, hočem ga še enkrat videti."

Bil je to sodnikov glas. Zgoraj v dvorani, kjer se od bolesti ni več zavedal svojih čutov, je slišal počiti strele, nato pa valovanje ljudstva. Gifin ga je, da bi mu prihranil zadnji suhek, nalagal, da se je zgodila nesreča z nabasanimi puškami; tako so ga pregovorili, da je ostal zgoraj. Toda nekaj hudega sluteč, je vnovič vprašal, kaj je spodaj; sedaj šele mu je Tan, ki mu je Gifin zašepetal v uho, povedal, da so spodaj strelci ustrelili stotnika, ter da je že mrtev. Za trenutek je izgubil vso zavest, toda takoj nato je vstal in je rekel: "To ni res, ni mrtev, kje je, moram ga videti!" Od sebe je porinil proč vse, ki so ga rotili, naj za božjo voljo ne gre doli, in je stopal po stopnicah navzdol, v srcu pa mu je razsajal pekel kesa in muke.

Zunaj pred sobo za paramenti je srečal starega Gifina in je zavpil nanj: "Nalagali ste me! Zakaj?" Potem je vprašal: "Kje je?" Gifin je nemo pokazal na železna vrata, Hendel jih je odprl in je vzkliknil: "Kje je moj sin?" Obstal je in je ves omamljen srepo zrl, kakor bi ga bilo zadelo strašno znamenje z neba . . . O groza . . . Glej v njegovi zakladnici, kjer so bili shranjeni vsi zlati kelih in podoba z luteranskim svetim pismom, je na krvavem ležišču zagledal svojega otroka, ki je v voščeni roki držal gorečo svečo, poleg njega pa je v črnem meniškem talarju stal s knjigo v roki menih, čigar močni glas je donel kakor božja sodba:

"Se odpoveš krivoverski hudobiji?" In njegov otrok, njegov dragi umirajoči otrok, ki je izšel iz evangeljske krvi, je odgovoril s čistimi ustnicami, ki jih ni omadeževala še nobena laž: "Se odpovem."

Ko je Hendel vse to videl in slišal, je sredi morja bolečin, v katero se je utapljala njegova duša, zadnjikrat dvignila svojo zmajavo glavo hidra starega sovražstva proti Rimu; Vse, prav vse so mu vzeli, zaradi njihove device je obsodil lastnega otroka na smrt, in sedaj pa trgajo še umirajočemu otroku očetovo vero iz srca. Stopil je v sobo. Preko svoje knjige je videl menih črno orjaško postavu, moža hudobije, ki je še včeraj bruhal ogenj in žveplo na vsakoga, ki bi si upal katoliške obrede vršiti v protestantovskem mestu . . . Mož je stal na pragu, neznansko velik kakor senca zlega duha in blede kakor smrt in je poln srda in s pritajenim glasom tiho vprašal, ne menih, ampak enega izmed strelcev, da bi se njegov umirajoči otrok ne ustrašil glasu onega, ki ga je obsodil na smrt:

"Kaj se godi tu? — Kdo je to dovolil?"

Strelec je odgovoril tudi po tistem:

"Častivredni, strogi gospod, sam je želel duhovnika."

"On sam" — je počasi rekel Hendel, in ostudna kačja glava se je zopet potopila v morje njegovih bolečin. Nepremičen je stal na pragu in je pustil, da je tu na prostoru, ki je poln prič luteranskih zmag, ki jih je pri-boril, katoliški duhovnik iz katoliškega obrednika njegovemu sinu naprej govoril besede, ka-

terim je kljubovalo in se je v silni trdovratnosti upiralo vse življenje, vsak čin velikega Hendelna.

"Hočeš živeti in umreti v edinstvi svete katoliške Cerkve?"

Katoliške Cerkve! — nekdamu je pomenila vse hudo, sramotno in satansko. Z nogami je teptal njene služabnike. S svojim mečem je vlamljal v njihove svete kraje, v cerkve in samostane. — Toda ni poginilo vsled tega, živi in k milijonom svojih otrok rodi vsak dan še nove — in njena zadnja mladika je blede mladenič tam na krvavem ležišču, ki s svečo v roki sveto in potrpežljivo z mrtvašskobledimi ustnicami jeclja: Hočem.

Po dovršeni odgovori je duhovnik, ne da bi ga bila najmanjše motila navzočnost sodnikov, mirno rekel enemu izmed strelcev: "Prinesite mi palico." Tedaj je zamrmral zvesti Rudolf: "Križ božji, prečastiti, ne tepsti ga!"

Albert se je smehljal vsled te preprostosti in mu je rekel: "Ne boj se, ne bom ga huje udaril, kakor so tebe škof na dan svete birme udarili na lice." Ni bilo druge palice pri rokah, kakor slonokoščena, okoli katere je bil navit star pergament. Albert je odvil pergament, sedel je na stol in je Henrika, čigar ustnice so se gibale v tihi molitvi — bila je vedno molitev za umirajoče, ki jo je nežna štefka molila na morišču — na lahno udaril na ramo. Nato se je dvignil in je stoji molil Miserere mei Deus.

Usmili se me, o Bog. Potem se je po vsem prostoru razlegal njegov trdi moški glas, ko je umirajočemu dal odvezo od velikega izobčenja, in njegov glas je kakor kladivo padal na srce očeta, ki je še vedno nepremično stal na pragu in je z žgočimi, mrkimi pogledi in z gnusom opazoval čudne obrede. Vendar pa se ni mogel ubraniti zavesti, ki se ga je vedno bolj pollaščala, da nadnaravne moči delujejo v tem možu, ki je negoval in pokopal svojega kužnega bolnika, ki je deklico vzgojil v junakinja in ki je sedaj dajal zadnji mir od vseh zapuščenemu in prokletemu nesrečniku. Toda še je zapiral božji milosti srce, ki je bilo trdo in zmrznjeno, vendar pa je v njegovi duši vstajalo spo-

znanje, da je Cerkev, ki jo pre-ganja, več kakor človeško delo. "Naš Gospod Jezus Kristus," je molil Albert nad umirajočim, "naj te odveže, in po njegovi oblasti, ki mi je podeljena od našega prečastitega škofa, te odvezujem najprej vezi velikega izobčenja, kateremu si zapadel vsled krive vere, in te vračam zakramentom Cerkve, občestvu svetnikov in edinstvi vernikov. V imenu Očeta, in Sina in Svetega Duha. Amen."

Nato je Albert položil svojo suho roko na temno, s krvjo ob-lito mladeničevo glavo in je nadaljeval:

"Gospod vsemogočni Bog Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa ki si v svoji milosti tega svojega služabnika iztrgal lažnivosti krivoverske hudobi-je in si ga poklical nazaj v naročje sv. Cerkve, ti, o Gospod, pošlji za nebes vanj svojega Svetega Duha, Duha modrosti in umnosti, Duha sveta in moči, Duha učenosti in pobožnosti. Napolni ga z lučjo svoje svetlobe in naj se v imenu istega našega Gospoda Jezusa Kristusa prekrži za znamenjem sv. kri-ža v večno življenje. Amen."

S svojo koščeno roko je Albert nad umirajočim mladeničem napravil veliko znamenje sv. križa. Nato je stran položil palico, vzel Heniku svečo iz rok

ČE STE BOLNI

Ako trpite na nerednosti v želodcu, jetrih, ledicah, vranici, revmi, visokem pritisku krvi, ali zastareli poškodbi, pridite k meni, da vidim, kaj morem storiti za vas. Imel sem velik uspeh v 25 letih v takih slučajih. Jaz se poslužujem stare evropske in najnovejše metoda bolnišnice pri zdravljenju.

Pridite do doktorja, ki razume vaš materin jezik in vam lahko razloži na razumljiv način.

DR. PAUL W. WELSH

HYDROPATHIC CLINIC

(specialist v starih boleznih)

Uradne ure:

1 do 5 popoldne, razen v sredo
423 Citizens Bldg.
850 Euclid Ave.

Telefon: MAin 6016.

(Wed. — x)

V BLAG SPOMIN
ŠESTE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA
NEPOZABNEGA SOPROGA IN
OČETA

Antona Turk

ki je za vedno zatisnil svoje oči
dne 28. julija 1937

Prehitro si zapustil nas,
za vedno utihnil Tvoj je glas;
je Tvoj spomin med nami živi
in vedno bo do konca dni.

Zaljubljeni ostali:

SOPROGA in OTROCI.

Cleveland, O., 28. julija, 1943.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokli-čete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 E. 61st St.

HE 2730.

Ali iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne potreščine

**NE POZABITE NAJPREJ POGLEDATI
V KOLONO NAŠIH MALIH OGASOV!**

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA
INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

★ ★ ★

**VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V TEM
DNEVNIKU IŠČEJO . . . POMOČ!**

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da ste videli
tozadevni oglas v Ameriški Domovini

ugasnil jo je in se je sklonil na-denj, rekoč: "Sedaj se moraš še izpovaditi svojih grehov, ko-likor ti je sedaj mogoče, da boš mogel vredno prejeti Telo Go-spodovo. Eden pa," se je glas-no obrnil proti strelcem, "naj

Del nemškega "Messerschmitt" letala v uporabi
zavezniki letalci za zaznamovanje sklatenih nemških letal

Brigadni general Robert Candee (levi) in vni maršal J. H. D'Albiac sta se ustavila v kantini Rude-ke križa, kjer sta dobila za prigrizek krofe in kavo.

POZOR GOSPODARJI HIŠ!

Kadar potrebuje vaša streha popravila, kritja z asfaltom ali štriko popravo žlebov ali novih, se z vso zanesljivostjo obrnite do nas, ki smo že nad 30 let v tem podjetju in dobro poznamo tudi mnogim Slovencev. Plačate lahko prav na lahke obroke.

The Elaborated Roofing Co.

MElrose 0033 6115 LORAIN AVE. GARfield 20
Kadar pokličete, vprašajte za MR. A. LOZICH

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena \$ 2.00
in stane samo:

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskar-na vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni cenil. Pri-dite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0838